

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 11 juli 2025
Betreft Voorlichtingsaanvraag Afdeling advisering van de Raad van
State (strafbaarstelling illegaliteit in het gewijzigde
wetsvoorstel Asielnoodmaatregelenwet)

Onze referentie
6536311

Bijlagen
1

Hierbij doe ik u een afschrift toekomen van het door mij gedane verzoek om voorlichting aan de Afdeling advisering van de Raad van State over het in het gewijzigde wetsvoorstel Asielnoodmaatregelenwet voorgestelde artikel 108a Vreemdelingenwet (strafbaarstelling illegaliteit).

De Minister van Asiel en Migratie,

D.M. van Weel

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Afdeling advisering
Raad van State
Postbus 20019
2500 EA Den Haag

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 11 juli 2025
Onderwerp Verzoek om voorlichting o.g.v. art. 21a van de Wet op de
Raad van State over het voorgestelde artikel 108a
Vreemdelingenwet 2000

Ons kenmerk
6532182

Op donderdag 3 juli 2025 heeft de Tweede Kamer, na een hoofdelijke stemming, het wetsvoorstel tot Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 en de Algemene wet bestuursrecht in verband met maatregelen om de asielketen te ontlasten en de instroom van asielzoekers te verminderen (hierna: Asielnoodmaatregelenwet) aanvaard. In dit wetsvoorstel is een wijziging aangebracht door het gewijzigde amendement-Vondeling tot het invoegen van een onderdeel BBa (Kamerstukken II 2024/25, 37 704, nr. 44). Dit amendement strekt tot het toevoegen van een nieuw artikel 108a aan de Vreemdelingenwet 2000, houdende de strafbaarstelling als misdrijf van het in Nederland verblijven door een meerderjarige vreemdeling die weet of ernstige reden heeft om te vermoeden dat dat verblijf niet rechtmatig is.

Voorafgaand aan de stemming heb ik in antwoord op vragen van het lid Diederik van Dijk (SGP)¹ toegezegd zodra het wetsvoorstel in de Tweede Kamer is aangenomen de Raad van State te vragen te adviseren. De vraag die ik aan u wil stellen is of een aanmerkelijke kans bestaat dat naast de specifieke gedraging als bedoeld in het amendement ook individuele gedragingen van derden uit menselijkheid of humanitaire hulp kunnen worden aangemerkt als medeplegen of medeplichtigheid en daardoor strafbaar kunnen zijn. In aanvulling daarop zou ik u willen vragen daarbij te betrekken welke criteria of gezichtspunten relevant kunnen zijn als het gaat om strafbaarheid wegens medeplegen en medeplichtigheid aan dit strafbare feit. Bij deze doe ik u het verzoek mij hierover voor te lichten.

In de beantwoording van voornoemde vragen van het lid Diederik van Dijk heb ik tevens aangegeven na ommekomst van uw advies met zowel de Tweede Kamer als Eerste Kamer te beraadslagen over de consequenties hiervan alvorens het betreffende artikel in werking te laten treden. Gelet op de urgentie van de problematiek die de Asielnoodmaatregelenwet beoogt te adresseren, hoop ik dit zo snel mogelijk te kunnen doen.

Daarom wil ik u tot slot graag verzoeken de behandeling van dit verzoek om voorlichting met voorrang ter hand te nemen.

¹ 2025Z14234.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Sector Staats- en
bestuursrecht

De Minister van Asiel en Migratie,

Datum
11 juli 2025

Onze referentie
6532182

D.M. van Weel

Aan de Minister van Asiel en Migratie

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Sector Staats- en
bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Spoedadvies Afdeling advisering RvS over
strafbaarstelling illegaliteit

Datum

8 juli 2025

Onze referentie

6532181

Bijlage(n)

3

Bijlage(n)

1. Verzoek om voorlichting strafbaarstelling illegaliteit
2. Beantwoording Kamervragen Van Dijk over strafbaarstelling illegaliteit
3. Gewijzigd amendement-Vondeling (nr. 44)

1. Aanleiding

Op donderdag 3 juli jl. heeft u in antwoord op vragen van het TK-lid Diederik van Dijk (SGP), voorafgaand aan de stemming van de Asielnoodmaatregelenwet op die dag, toegezegd om:

- 1) de Raad van State te vragen te adviseren over de vraag of een aanmerkelijke kans bestaat dat ook individuele gedragingen uit menselijkheid of humanitaire hulp onder het door het gewijzigde amendement-Vondeling¹ in de Asielnoodmaatregelenwet toegevoegde artikel 108a van de Vreemdelingenwet 2000 vallen; en
- 2) het desbetreffende artikel niet in werking te laten treden totdat u met de Kamers heeft beraadslaagd over de consequenties van het zwaarwegende advies van de Raad van State.

N.a.v. uw toezegging hebben wij de bijgevoegde brief opgesteld. Deze brief zal conform uw wens in de ministerraad van vrijdag 11 juli worden besproken.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met:

- Inge vulde aanbiedingsformulier ministerraad;
- Verzoek om voorlichting aan de Afdeling advisering van de Raad van State.

3. Kernpunten

- Wij hebben het verzoek van het kamerlid om de Raad van State om een 'spoedadvies' te vragen opgevat als een verzoek om de Afdeling advisering van de Raad van State om een voorlichting te vragen (artikel 21a van de Wet op de Raad van State). Ingevolge de Aanwijzingen voor de Regelgeving wordt een spoedadvies over een amendement namelijk alleen gevraagd wanneer nog niet over dat amendement is gestemd (AR 7.16)
- Bij verschillende partijen en uitvoeringsorganisaties bestaan zorgen over de uitvoerbaarheid van de beoogde strafbaarstelling van illegaliteit (zie hierna

¹ Kamerstukken II 2024/25, 37 704, nr. 44.

onder 4.4). Hierbij is van belang om in herinnering te roepen dat u het gewijzigde amendement-Vondeling heeft ontraden. In de appreciatie van die amendement gaven wij onder meer aan dat de belasting voor de politie, het OM en de rechterlijke macht niet goed te overzien is.

- Aan het eind van de conceptbrief verzoekt u de Afdeling advisering om het door u gedane voorlichtingsverzoek met voorrang ter hand te nemen. Omdat u aldus om een 'spoedvoorlichting' vraagt, is het noodzakelijk dat u dit spoedverzoek voorafgaand aan de Ministerraad aankondigt bij de Vice-President van de Raad van State, de heer Thom de Graaf.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Sector Staats- en
bestuursrecht

Datum
8 juli 2025

Onze referentie
6532181

4. Toelichting

4.1. Krachtenveld

De aanvaarding door de Tweede Kamer van de Asielnoodmaatregelenwet en de daarin nu opgenomen strafbaarstelling van illegaliteit heeft tot de nodige maatschappelijke onrust geleid. Verschillende maatschappelijke organisaties (o.a. Vluchtelingenwerk Nederland), koepelorganisaties (o.a. Vereniging Nederlandse Gemeenten, PO-Raad) en uitvoeringsorganisaties (o.a. de Nationale Politie) hebben zich stevig uitgesproken tegen het wetsvoorstel en de daarin nu opgenomen strafbaarstelling van illegaliteit.

De kritiek richt zich met name op (maar is niet beperkt tot) de vraag of inspanningen van burgers, maatschappelijke organisaties en overheidsinstanties om vreemdelingen, waaronder ook illegaal in Nederland verblijvende vreemdelingen, hulp en bijstand te bieden, op basis van artikel 108a strafbaar zouden kunnen worden en tot vervolging zouden kunnen leiden. Ook zijn zorgen geuit over de (rechts)positie van niet rechtmatig in Nederland verblijvende vreemdelingen en over de uitvoerbaarheid van het voorgestelde artikel 108a.

Zowel de VNG, de Nationale Politie als de PO-raad vrezen door de strafbaarstelling geconfronteerd te worden met conflicterende verplichtingen. Zo is 'het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven' een politietaak (art. 3 Politiewet) en bieden gemeenten n.a.v. een rechterlijke uitspraak opvang aan uitgeprocedeerde asielzoekers. Deze zorgen zijn overigens in lijn met ons ambtelijk advies m.b.t. het amendement (ontraden).

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

Bepaalde opmerkingen m.b.t. de inschatting van het krachtenveld worden niet openbaar gemaakt met het oog op de eenheid van kabinetsbeleid.

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.